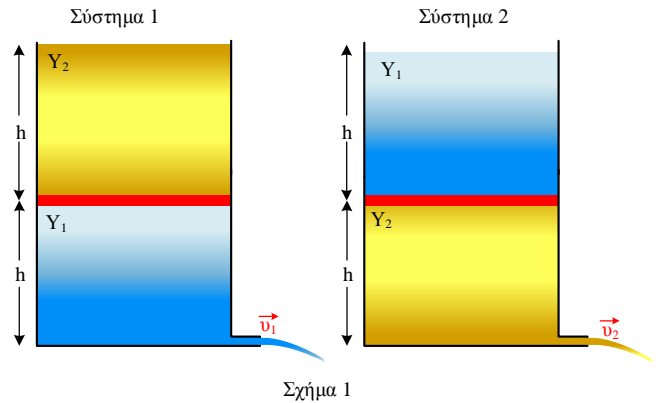

Στην αρχή και στην μέση.

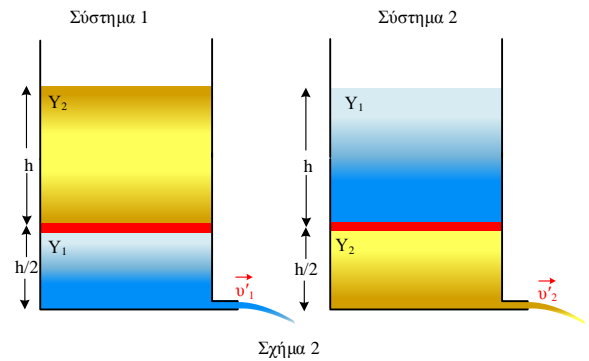
Τα δύο υγρά Y_1 και Y_2 του σχήματος έχουν πυκνότητες ρ_1 και $\rho_2 < \rho_1$ αντίστοιχα. Οι δύο κύλινδροι είναι ανοιχτοί στο πάνω μέρος τους. Μεταξύ των δύο υγρών υπάρχει έμβολο αμελητέας μάζας που δεν επιτρέπει την ανάμιξή τους. Αρχικά το ύψος κάθε υγρού είναι h . Κάποια στιγμή ανοίγουμε την κάνουλα και σχεδόν αμέσως αποκαθίσταται η σταθερή ροή.

A. Για τις αρχικές ταχύτητες μόλις αποκατασταθεί η ροή ισχύει:

- α.** $v_1 > v_2$ **β.** $v_1 = v_2$ **γ.** $v_1 < v_2$

B. Επαναλαμβάνουμε την διαδικασία έχοντας το "κάτω" υγρό σε κάθε σύστημα στο μισό ύψος απ' αυτό που το είχαμε αρχικά. Για τις διαφορές των τετραγώνων των ταχυτήτων $\Delta v^2 = |v_2^2 - v_1^2|$ και $\Delta v'^2 = |v_2'^2 - v_1'^2|$ κατά την έναρξη στα σχήματα 1 και 2 ισχύει:

- α.** $\Delta v^2 > \Delta v'^2$ **β.** $\Delta v^2 = \Delta v'^2$ **γ.** $\Delta v^2 < \Delta v'^2$

Γ. Από την κατάσταση που βλέπουμε στο σχήμα 1, ως την κατάσταση του σχήματος 2 θα φτάσει πιο γρήγορα (ξεκινώντας ταυτόχρονα) το:

- α.** σύστημα 1   **β.** σύστημα 2   **γ.** ταυτόχρονα

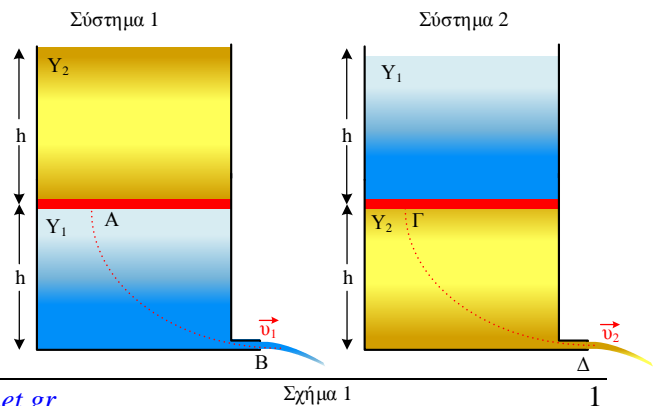
Θεωρούμε σε κάθε περίπτωση ότι τα υγρά είναι ιδανικά, η ροή γίνεται αμέσως στρωτή το έμβολο κινείται χωρίς τριβές μέσα στον κάθε κύλινδρο η ελεύθερη επιφάνεια κατεβαίνει με σχεδόν μηδενική ταχύτητα.

Να αιτιολογήσετε όλες τις απαντήσεις σας.

Λύση

A. Σωστή απάντηση η **γ**.

Θεωρούμε ως επίπεδο αναφοράς την βάση κάθε κυλίνδρου.

Εφαρμόζουμε τον νόμο του Bernoulli για τα σημεία Α, Β και Γ, Δ και έχουμε:

$$p_A + \rho_1 gh = p_B + \frac{1}{2} \rho_1 v_1^2 \quad (1)$$

Αλλά $p_A = p_{at} + \rho_2 gh$ και $p_B = p_{at}$

Με αντικατάσταση στην (1) έχουμε:

$$p_{at} + \rho_2 gh + \rho_1 gh = p_{at} + \frac{1}{2} \rho_1 v_1^2 \Rightarrow \rho_2 gh + \rho_1 gh = \frac{1}{2} \rho_1 v_1^2 \Rightarrow v_1 = \sqrt{\frac{2gh(\rho_2 + \rho_1)}{\rho_1}} \quad (2)$$

Με ανάλογη διαδικασία για τα σημεία Γ και Δ προκύπτει: $v_2 = \sqrt{\frac{2gh(\rho_1 + \rho_2)}{\rho_2}} \quad (3)$

$$\text{Διαιρούμε τις (2) και (3): } \frac{v_1}{v_2} = \frac{\sqrt{\frac{2gh(\rho_1 + \rho_2)}{\rho_1}}}{\sqrt{\frac{2gh(\rho_1 + \rho_2)}{\rho_2}}} \Rightarrow \frac{v_1}{v_2} = \sqrt{\frac{\rho_2}{\rho_1}} < 1 \Rightarrow v_1 < v_2$$

Β. Σωστή απάντηση είναι η β.

Από τις σχέσεις (1) και (2) προκύπτει:

$$\begin{aligned} \Delta v^2 &= |v_2^2 - v_1^2| = \left| \frac{2gh(\rho_1 + \rho_2)}{\rho_2} - \frac{2gh(\rho_1 + \rho_2)}{\rho_1} \right| = \\ &= |2gh(\rho_1 + \rho_2) \left(\frac{1}{\rho_2} - \frac{1}{\rho_1} \right)| \Rightarrow \Delta v^2 = |2gh \frac{\rho_1^2 - \rho_2^2}{\rho_1 \rho_2}| \quad (4) \end{aligned}$$

Με ανάλογη διαδικασία όπως στην περίπτωση Α θα έχουμε για τα σημεία Α και Β:

$$p_{at} + \rho_2 gh + \rho_1 g \frac{h}{2} = p_{at} + \frac{1}{2} \rho_1 v_1'^2 \Rightarrow \rho_2 gh + \rho_1 g \frac{h}{2} = \frac{1}{2} \rho_1 v_1'^2 \Rightarrow v_1'^2 = \frac{gh(2\rho_2 + \rho_1)}{\rho_1} \quad (5)$$

$$\text{Και ομοίως για τα σημεία Γ και Δ θα ισχύει: } v_2'^2 = \frac{gh(2\rho_1 + \rho_2)}{\rho_2} \quad (5)$$

Με αφαίρεση των (5) και (6) προκύπτει:

$$\Delta v'^2 = |v_2'^2 - v_1'^2| = \left| \frac{gh(2\rho_1 + \rho_2)}{\rho_2} - \frac{gh(2\rho_2 + \rho_1)}{\rho_1} \right| = |2gh \left(\frac{\rho_1}{\rho_2} + \frac{1}{2} - \frac{\rho_2}{\rho_1} - \frac{1}{2} \right)| \Rightarrow \Delta v'^2 = |2gh \frac{\rho_1^2 - \rho_2^2}{\rho_1 \rho_2}| \quad (7)$$

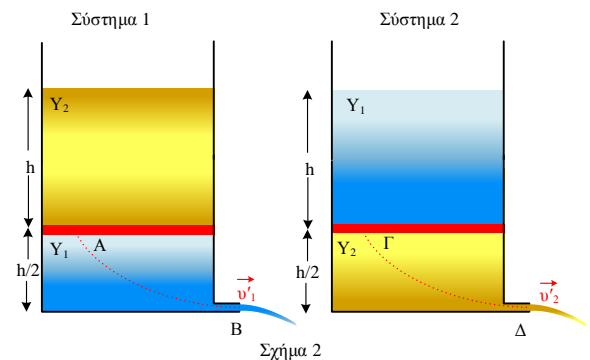
Από τις (4) και (7) προκύπτει $\Delta v^2 = \Delta v'^2$

Σημείωση: Οι ταχύτητες εκροής στα σχήματα 1 και 2 είναι διαφορετικές, παρόλα αυτά όμως οι διαφορές των τετραγώνων τους είναι σταθερές!!!

Γ. Σωστή απάντηση είναι η β.

Έστω ότι το υγρό που εκρέει έχει κάποιο ύψος x με εφαρμογή του νόμου του Bernoulli για μία φλέβα ΑΒ θα

$$\text{δώσει } p_{at} + \rho_2 gh + \rho_1 gx = p_{at} + \frac{1}{2} \rho_1 v_1^2 \Rightarrow \rho_2 gh + \rho_1 gx = \frac{1}{2} \rho_1 v_1^2 \Rightarrow v_1^2 = \frac{2gh\rho_2}{\rho_1} + 2gx \quad (8)$$

Με ανάλογη διαδικασία για μία φλέβα ΓΔ θα πάρουμε $v_2^2 = \frac{2gh\rho_1}{\rho_2} + 2gx$ (9)

Αλλά $\rho_1 > \rho_2$ οπότε από τις (8) και (9) προκύπτει: $v_2 > v_1$.

Δηλαδή σε κάθε ύψος ($x < h$) η ταχύτητα εκροής του συστήματος 2 είναι μεγαλύτερη από την ταχύτητα εκροής του συστήματος 1, συνεπώς το σύστημα 2 θα αδειάζει πιο γρήγορα το υγρό που υπάρχει στο κάτω μέρος.

Υλικό Φυσικής-Χημείας

Γιατί το να μοιράζεσαι πράγματα, είναι καλό για όλους...

Επιμέλεια:

Βασίλης Δουκατζής